

находить более рациональные пути разрешения возможных конфликтов.

Список использованных источников

1. Гришина, Н. В. Психология конфликта / Н. В. Гришина. СПб: Питер, 2008. – С. 14-15.
2. Емельянов, С. М. Практикум по конфликтологии / С. М. Емельянов. СПб: Питер, 2001. – С. 300-305.
3. Шейнов, В. П. Конфликты в нашей жизни и их разрешение / В. П. Шейнов. Минск: Амалфея, 1997. – С. 38-40.

Бухонська Ірина Олександрівна,

студентка економічного факультету

напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: д.е.н., професор Чикуркова А.Д.

УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток економіки на сучасному етапі характеризується нестабільністю, що ускладнює ефективне управління підприємством. Це зумовлює потребу формування ефективної системи контролю на підприємстві, що є необхідною хоча б з точки зору усунення різного роду невизначеності та формування на підприємстві можливості маневреності, яка б сприяла у кризові періоди якщо не уникненню втрат, то хоча б мінімізувала їх кількість. Формування ефективного управлінського контролю набуває характеру основи, присутньої на всіх рівнях управління підприємством, що виступає своєрідною гарантією успішної діяльності підприємства.

Проблеми формування внутрішнього контролю на підприємстві та особливості його складових досліджували іноземні та вітчизняні економісти, серед яких М.Т. Білуха, Б.І. Валуєв, П.Ф. Друкер, К. Друрі, Н.Г. Дапілочкіна, Г.В. Жаворонкова, Р.О. Костирко, Є.В. Мних, Л.В. Нападовська, С.М. Петренко, М.С. Пушкар, В.С. Рудницький, Л.О. Сухарева, С.Г. Фалько, Д. Хан, П. Хорват, В.О. Шевчук, М.Г. Чумаченко.

Актуальність обраної теми не породжує сумнівів, оскільки, не зважаючи на широкий спектр дослідницьких робіт у цьому напрямку, досі існує чимало точок зору щодо впливу управлінського контролю, як на досягнення ефективної роботи підприємства на різних стадіях виробництва, так і уникнення та мінімізації упущених можливостей у разі не своєчасної діагностики потреб ринку тощо.

Контроль – це процес забезпечення досягнення цілей організації шляхом постійного спостереження за її діяльністю та усунення відхилень, які при цьому виникають. Контроль може бути спрямований як на окремий вид діяльності організації, так і на всю їх сукупність [2, с. 63.].

Поруч із контролем існує і інше поняття, а саме управлінський контроль, що є одною із основних функцій менеджменту, ціль якої кількісна і якісна оцінка усіх результатів роботи підприємства. Головними інструментами реалізації цієї функції є спостереження, перевірка всіх сторін діяльності, облік та аналіз. В загальній системі управління контроль виступає як елемент зворотного зв'язку. За результатами контролю проводиться корегування раніше прийнятих рішень, планів, норм і нормативів. Ефективно поставлений

контроль має стратегічне спрямування, орієнтується на кінцеві результати, здійснюється своєчасно і достатньо є простим [1, с.175].

Основними об'єктами контролю в організації є важливі характеристики виробничого стану, проміжні й кінцеві результати виконання планових завдань, показники витрат ресурсів; економічної ефективності [4, с. 177]. Функція управлінського контролю орієнтована на підведення підсумків реалізації управлінського циклу, оцінку якості, економічності і доцільності виконання кожної функції управління і, найголовніше, визначення стану вирішення управлінської проблеми, заради чого, власне, вся ця робота і виконувалася. Контроль завершує управлінський цикл, і на цьому етапі неможливо внести до нього якісь корективи, ми можемо лише констатувати, аналізувати і робити висновки, які можуть стати в нагоді надалі.

Система управлінського контролю характеризується певною цілеспрямованістю. Ця властивість системи виявляється в тому, що всі елементи і ланки контролю служать загальній меті – забезпеченню ефективного управління. Тому в сучасних умовах внутрішній контроль на рівні підприємства набуває характеру основи, присутньої на всіх рівнях управління. У більш широкому ж сенсі в конкурентному середовищі ринкових відносин ефективний управлінський контроль, за інших рівних умов, є гарантією успішної діяльності організації. [1, с. 1].

Головна ціль контролю у менеджменті підприємства – не виправлення помилок, а запобігання їм, що для організації буде менш витратно. Без надійної системи контролю ні одна організація не може успішно функціонувати [3, с. 176]. Здійснення контролю полягає в тому, що будь-яка організація безумовно зобов'язана бути здатною своєчасно фіксувати свої помилки та виправляти їх доти, доки вони перешкоджають досягненням цілей організації. Постійно наявним в управлінні, є люди, які виконують більшість робіт, тому досить складно спрогнозувати відповідну реакцію працівників на введення нових інструкцій і команд, надання додаткових прав та покладення обов'язків, тому такі нововведення однозначно потребують постійного контролю та вчасних роз'яснень тощо [2, с. 65].

Проте, контроль не має бути надмірним, бо несуттєві відхилення фактичного стану об'єкта (керованої системи) від заданого, що викликають спрацювання контрольних механізмів, роблять цю систему неекономічною. Також, важливо врахувати, що надмірний контроль може переорієнтувати елементи керованої системи з досягнення поставленої мети на задоволення вимог контролю. Управлінський контроль у менеджменті підприємства дуже важливий, для успішного функціонування організації в цілому. Без контролю починається хаос і об'єднати діяльність будь-яких груп вже неможливо. Важливо й те, що самі по собі цілі, плани та структури організації визначають напрям її діяльності, розподіляючи її зусилля тим чи іншим чином та спрямовуючи виконання робіт.

Таким чином, управлінський контроль є невід'ємною складовою менеджменту підприємства, без якого не можливе повноцінне та злагоджене функціонування як у окремих підрозділах, так і в цілому по підприємству.

Список використаних джерел

1. Бурцев В. В. Управлінська контроль як система / В. В. Бурцев // Менеджмент у Росії. – 1999. – № 5 ; Сичов М. Контроль бізнесу – обов'язок власникабізнеса / М. Сичов // Управление компанією. – 2004. – № 12. – С. 6-9.

2. Дикань Н. В. Менеджмент : навч. посіб / Н. В. Дикань, І. І. Борисенко.– К. : Знання, 2008. – 389 с.

3. Жигун Л. А. Менеджмент: сучасні основи організації контролю для підприємства / Л. А. Жигун. – М. : Фенікс, 2007. – 470 с.

4. Рульєв В.А. Менеджмент : навч. посіб. / В.А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.

Бухонська Ірина Олександрівна,

студентки напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Кучер О.В.

САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВНА УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Самоменеджмент – це послідовне і цілеспрямоване використання власних можливостей із застосуванням випробовуваних методів роботи в повсякденній практиці з ціллю найбільш оптимального і змістовного розпоряджання власним часом.

Метою статті є розгляд сутності поняття «самоменеджмент» у сучасній літературі, його складових, а також з'ясування його ролі у професійному і особистому розвитку особистості із встановленням значущості навичок самоменеджменту необхідних здійснення для успішної управлінської діяльності в цілому.

Дослідженням питань самоменеджменту займались чимало вчених, серед яких: Л. Зайверт, М. Вудкок, Д. Френсіс, В. Андреев, Н. Лукашевич, В. Крижко, Є. Павлютенков та інші. Але, незважаючи на значну кількість робіт, що присвячені теорії та практиці самоменеджменту у процесі здійснення управлінської діяльності досі існує чимало вузьких місць, що не мають єдиного розуміння та пояснення серед вченого загалу.

У зв'язку з тим, що проблема самоменеджменту лише нещодавно стала об'єктом наукових досліджень, досі не існує єдиного визначення цього складного поняття. Так, наприклад, Л. Зайверт (автор терміну «самоменеджмент») визначає його як оптимальне використання свого робочого часу [1].

Російський соціолог В. Оглоблін розглядає самоменеджмент як процес оптимізації використання своїх персональних ресурсів: інтелекту, волі, здібностей тощо [4].

У розумінні М. Лукашевича самоменеджмент вивчається з точки зору використання ефективних методів, прийомів та технологій самореалізації і саморозвитку свого творчого потенціалу» [3], тоді як В. Крижко та Є. Павлютенков підкреслюють, що самоменеджмент – це система визначених та саморегульованих заходів, спрямованих на підвищення ефективності професійної діяльності й самовдосконалення особистісних якостей [2].

Очевидно, що самоменеджмент є доволі складною системою, що бере на себе основний обов'язок по становленню ефективного менеджера, пристосованого до сучасних реалій. Така система, насправді, включає значно більше, аніж просто управління часом та наявними ресурсами, хоча вони, безумовно, є ключовими у розрізі професійного зростання та самовдосконалення. Проте, якщо уникнути у суть поняття «самоменеджмент» детальніше, то стає зрозумілим, що тут умісними стануть також такі поняття як самоосвіта, самовиховання, постановка цілей, планування та звісно ж самоконтроль.

Самоменеджмент є свідомим цілеспрямованим процесом самоорганізації і саморозвитку, що здійснюється шляхом вибору мети та шляхів її досягнення через вчасне виконання прийнятих рішень. Самопланування у процесі самоменеджменту є початковим